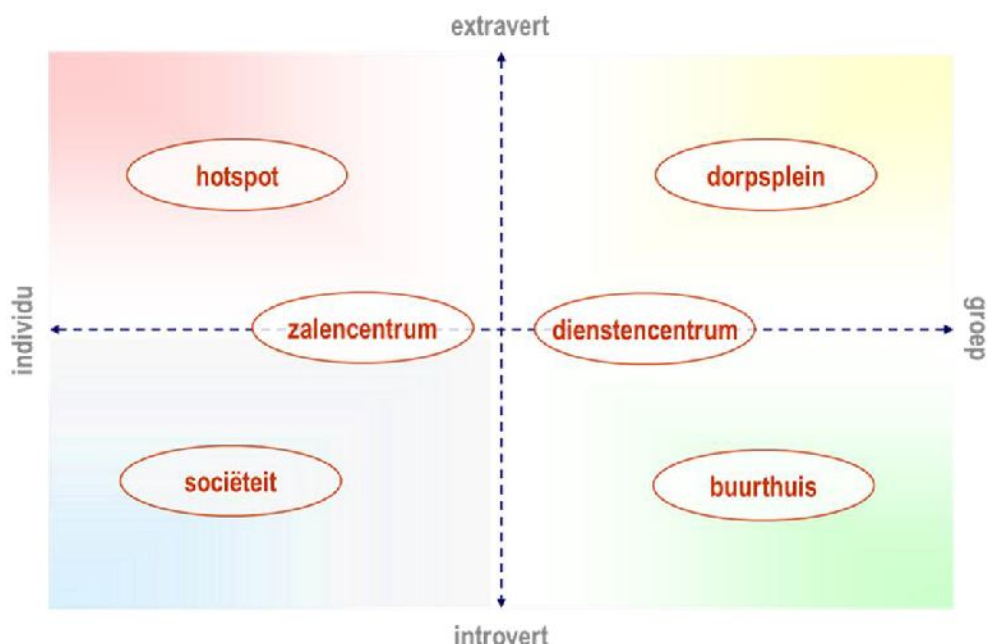

Aan: Gemeente Utrecht
Van: Hospitality Consultants
Betreft: Toelichting Archetypen in Beeld
Kenmerk: MA160007_MK_def
Datum: 3 februari 2016

In de rapportage 'Wijkvoorzieningen in Utrecht op basis van leefstijlen, Hospitality Consultants (2015)' is gebruik gemaakt van zes archetypen. Deze archetypen onderscheiden zich in fysieke uitstraling, functie en programmering.

Figuur 1: De onderscheiden archetypen

Bron: MFA-lab / Hospitality Consultants, 2010

De archetypen geven inzicht in de beleving van de accommodatie in fysieke en sociale kenmerken. Samen met de kennis over de belevingswerelden (behoeften en waardepatroon van de inwoners) kan deze informatie gebruikt worden om inzicht te krijgen in de match of mismatch tussen de accommodatie en de inwoners. Deze analyse is gemaakt in voornoemd onderzoek. Om de accommodaties beter aan te laten sluiten op de behoeften en interesses van de inwoners, en daarmee het gebruik van de accommodatie te verhogen, zijn er voorstellen gedaan om de accommodatie in fysieke en/of programmatische zin aan te passen.

Om inzicht te krijgen in wat de fysieke aanpassingen betekenen voor de verschillende accommodaties zijn de archetypen uitgewerkt in beeld. Aanvullend zijn vijf accommodaties binnen de gemeente Utrecht uitgewerkt volgens dit principe. In deze memo worden de moodboards en de casussen kort toegelicht.

Noot vooraf: In het onderzoek zijn alle accommodaties geprofileerd aan de hand van sociale en fysieke kenmerken. Op basis van deze analyse is bepaald welk archetype hier het beste bij aansluit. Dit is altijd een combinatie van factoren en zelden een 100% match. In de uitwerking van de fysieke kenmerken komt dit duidelijk naar voren. Bijvoorbeeld; Hart van Hoograven is in het onderzoek getypeerd als dienstencentrum, vanwege een veelal vaste programmering, beperkte spontane inloop en een fysieke uitstraling die strak en modern oogt. Wel zien we een potentie tot dorpsplein. In de uitwerking van de fysieke kenmerken zien we dat terugkomen. Het interieur van Hart van Hoograven dient als voorbeeld voor een dorpsplein (kleurrijk, open, plek voor ontmoeting). De buitenzijde van het gebouw is opgenomen als voorbeeld voor een dienstencentrum (strak en modern). Tot slot. Hoe dichterbij de 100% match, hoe beter de aard, functie en programmering van een gebouw te lezen is voor bezoekers en buitenstaanders.

De moodboards

Hotspot

Een hotspot is een plek waar je spontaan kunt komen en gaan en eigen initiatieven kunt ontplooiën. Niets hoeft, alles mag. De omgeving inspireert bijvoorbeeld in de vorm van kleuren, verhalen, theater en de verrassende kunst aan de wand. De hotspot is voor iedereen uit de wijk en de stad. Denk aan oude loodsen, een kleine theater of aan een (tijdelijke) strandtent. De hotspot is bij uitstek een plek waar pragmatici zich thuis voelen.

De hotspot kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Bijzondere gebouwen, gebouwen met een verhaal. Veelal zijn de gebouwen oud, soms ontstaat een hotspot spontaan in nieuwbouw (met name op nog niet ontwikkelde nieuwbouwlocaties).
- De locatie aan de rand van de wijk.
- Niet afgewerkte, afgetimmerde gebouwen en inrichting. Er wordt gewerkt met ruwe materialen. De buizen en balken mogen gezien worden.
- Een plek waar ook niet-alledaagse dingen kunnen gebeuren (reparatie, kunst, glas-in-loodwerkplek).
- Een grote diversiteit aan materialen, die niet op elkaar zijn afgestemd.
- Interieur is tweedehands en niet in stijl op elkaar afgestemd.
- Veel ruimte voor eigen inbreng, eigen mogelijkheden, ruimte voor een grote diversiteit aan activiteiten.
- Horecafunctie, van kleinschalig (zelfgeorganiseerd) tot uitbater (pop-up).
- Initiatief voor hotspot is opgepakt door burgers en niet door de gemeente (gemeente kan wel stimulerend/faciliterend optreden).
- De hotspot is vaak tijdelijk van aard, meestal wordt of het initiatief overgenomen door een meer zakelijke partij en krijgt het daarmee ook een meer 'mainstream' karakter of het verdwijnt na een jaar of 4-5.

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- Klein Berlijn
- Strand Oog in Al
- MFA 't Zand
- Werkspoorkathedraal
- De metaalkathedraal

Dorpsplein

Op het dorpsplein komt de wijk samen, en staat het gevoel van 'welkom zijn' centraal. Samen met andere mensen; iedereen doet mee en is welkom. Gezelligheid staat voorop, veel activiteiten richten zich op (kennis)ontwikkeling. De omgeving zorgt ervoor dat mensen kunnen praten en doen. Inrichting is belangrijk maar samen zijn en samen beleven is belangrijker. Het dorpsplein is bij uitstek een plek waar buitenstaanders zich thuis voelen.

Het dorpsplein kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Centrale plek in de wijk.
- Zowel nieuwbouw als oudbouw, met een duidelijke/uitnodigende entree.
- Slogan op het gebouw/functie benoemen.
- Sterke verbinding tussen binnen en buiten (grote ramen, veel licht).
- Mix aan ontmoetingsplekken, van ontspannen banken tot tafels.
- Sterke inloofunctie.
- Huiselijke uitstraling, natuurlijke kleuren, zonder 'kneuterig' te worden.
- Informeel horecapunt waar koffie/thee en zo mogelijk ook lunch genuttigd kunnen worden.
- Faciliteiten voor spontane ontmoeting (leestafel, biljart) als ook voor georganiseerde activiteiten.
- Een buitenruimte die uitnodigt om elkaar te ontmoeten en een sterke verbinding heeft met binnen.

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- De Leeuw
- Vorstelijk Complex
- De Schakel
- Hart van Hoograven

Dienstencentrum

Het dienstencentrum richt zich op informeren, zorgen en faciliteren op uiteenlopende gebieden, maar vooral binnen het sociale domein. Partijen komen hier samen (zowel permanent als incidenteel) om het bezoekers gemakkelijk te maken. Een dienstencentrum richt zich niet zozeer op een specifieke doelgroep, maar biedt vooral ruimte voor doelgroepen om elkaar voor specifieke, meestal wekelijks terugkerende, activiteiten te ontmoeten. Het dienstencentrum is een plek waar vooral buitenstaanders en plichtsgetrouwen gebruik van maken.

Het dienstencentrum kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Bijzondere architectuur aan de buitenzijde, veelal nieuwbouw (MFA's).
- Vaak centraal gelegen in de wijk.
- Van binnen neutrale kleuren, functioneel ingericht met enkele eyecatchers.
- Ruime entree.
- Duidelijke bewegwijzering.
- Horecapunt, veelal overdag geopend bij veel permanente verhuur. Anders geopend wanneer er activiteiten in het gebouw aanwezig zijn.
- Zowel ruimtes voor permanente verhuur als voor tijdelijk/incidentele verhuring.
- Ruimtes met een algemeen karakter (bijvoorbeeld om te kunnen vergaderen).
- Ruimtes van verschillende grootte.
- Sommige ruimtes beschikken over eigen faciliteiten, zoals een keukentje, vaste beamer.
- Ruimtes voor werkplekken (Wifi aanwezig).

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- Hart van Hoograven
- Cultuurcampus Vleuterweide
- MFA 't Zand
- De Weide Wereld
- Nieuw Welgelegen

Buurthuis

Het buurthuis is een ontmoetingsplek, veelal voor een specifieke groep mensen uit de buurt. Het buurthuis is laagdrempelig, je mag meedoen maar het hoeft niet. Kaartavonden, biljarten maar ook knutselmiddagen voor de kinderen zijn er wekelijks. Als er iets geregeld moet worden, doen we dat samen. Ook het onderhoud en het beheer proberen we zoveel mogelijk zelf te doen. De inrichting is basic en degelijk. Er wordt koffie geschonken en er is een bar. Bardiens organiseren we zoveel mogelijk zelf. Je ontmoet er je buur en kletst weer even bij over de actualiteiten in de buurt. Het buurthuis is bij uitstek een plek waar plichtsgetrouwen zich thuis voelen.

Het buurthuis kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Onderdeel van de buurt, veelal oudbouw, maar ook herkenbaar in nieuwbouw. Soms is het een voormalige woning of school.
- Gesloten architectuur. Je ziet van buiten niet precies wat er binnen gebeurt.
- Ingang moet je weten. De deur is goed beveiligd.
- Naamgeving op het gebouw, boven de deur of in het raam naast de deur.
- Veelal gebruik van gordijnen, vitrage voor de ramen.
- Knusse uitstraling, veelal kleinschalige ruimtes bruikbaar voor alledaagse activiteiten (bijvoorbeeld darts, kaarten). **Het komt daarmee vaak wat 'hokkerig' over.**
- Praktisch, degelijke materialen, kunnen tegen een stootje.
- Veel zelforganisatie (van schoonmaak tot timmeren van een bar of onderhoud aan tafels en stoelen).
- (Klein) keukentje met basisvoorzieningen (koffie, bitterballen, kaas, tosti's).
- Faciliteiten zijn slijtvast/vragen weinig onderhoud.

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- De Boog
- De Pijler
- Sterrenzicht
- 't Bokkie

Zalencentrum

In het zalencentrum worden met name (semi-)commerciële activiteiten georganiseerd. Hierbij gaat het veelal om incidentele activiteiten (zoals feesten, partijen en bijeenkomsten). De zalen zijn multi-inzetbaar. Een exploitant baat het centrum, inclusief horecafunctie, uit. Het zalencentrum wordt door alle leefstijlen gebruikt, maar het meest door pragmatici en verantwoordelijken.

Het zalencentrum kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Zowel gelegen in het centrum van de stad of wijk als aan de rand van een stad of wijk.
- Gebouw is ruim, veelal wat introverte architectuur. Zowel oudbouw als nieuwbouw.
- Naamgeving op het gebouw, in opvallende kleuren/letters.
- Horecapunt is herkenbaar (bijvoorbeeld door middel van een 'Heineken' bord).
- Entree wordt veelal herkenbaar gemaakt door het gebruik van lopers, straatpatronen, borden en/of plantenbakken/kunst. Attributen die veelal bij sluiting naar binnen worden gehaald.
- Centraal punt van binnenkomst: soms via receptie, meestal via narrow casting.
- Horecafunctie: bar, stoelen en tafels.
- Gebruik van neutrale materialen, degelijk, functioneel, tijdloos.
- Interieur is makkelijk verplaatsbaar tevens neutrale materialen, degelijk, functioneel en tijdloos.
- Multifunctionele ruimtes van verschillende grootte met 'basisvoorzieningen'; in sommige zaal vaste projector/beamer aanwezig.
- Benodigde of aanvullende faciliteiten zijn te organiseren via de exploitant, zoals koffie/thee, lunch, etc.
- Wi-Fi aanwezig.

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- Woolloomooloo
- Zalencentrum Utrecht-Zuid
- Het Vechthuis
- Grote Catacomben
- Zalenverhuur 7

Sociëteit

Ons kent ons is het motto binnen de sociëteit. Hier onderhoud je je netwerk en benut je je vrije tijd optimaal. Een diner, golfevent, hockey, fitness en dansavond zorgen voor vertier. Perfect op elkaar afgestemde en kwalitatief hoogwaardige materialen zorgen voor een sfeervolle entourage. De sociëteit is bij uitstek een plek waar verantwoordelijken zich thuis voelen.

De sociëteit kenmerkt zich in fysieke zin door:

- Centrale ligging, goed bereikbaar.
- Veelal van 'oudsher'.
- Klassieke, exclusieve uitstraling van binnen en/of buitenkant.
- Naamgeving op het gebouw.
- Entree is herkenbaar, maar nodigt niet uit om als passant naar binnen te gaan.
- Gebruik van kwalitatief hoogwaardige materialen, donkere klassieke kleuren.
- Een (ruime/centrale) ontmoetingsruimte met een (goede) horecavoorziening/bar.
- Sfeer van een hoogwaardig clubhuis. Ons kent ons, we regelen het samen.

In het beeldmateriaal zijn de volgende referenties gebruikt:

- Partycentrum number four
- Parnassos
- Academiegebouw
- Unitas
- Sociëteit de Vereeniging

ARCHETYPEN

MAATSCHAPPELIJKE ACCOMMODATIES

IN BEELD

HOT SPOT

STOER EN KARAKTER
EEN NIET-ALLES

MUZIEK, HORECA, ONTSPANNING EN CULTUUR. HIP & HAPPENING
VOEL DE ATMOSFEER. DROOM WEG.

OPEN EN TOEGANKELIJK.
ALS INDIVIDU OPGAAN IN DE MASSA

DORPS PLEIN

OPEN EN UITNO
PASSENDE SCHA
EEN PLEK WAAR

EEN SFEERVOLLE, HUISELIJKE UITSTRALING.
WARME EN NATUULIJKE KLEUREN, MAAR UNIVERSEEL.
IEDEREEN VOELT ZICH ER THUIS.

MODERNE NIEUWBOUW OF KLASSE
MAAR ALTIJD HERKENBAAR EN VINDE

DIENTEN CENTRUM

FUNCTIONEEL E
MET EEN UITST
NEUTRAAL EN U

OPVALLENDE ARCHITECTUUR.
ZOWEL IN VORM, KLEUR ALS MATERIALISATIE.

RUIMTELIJKHEID
MET EEN UITNODIGEN

BUURT HUIS

GERICHT OP SP
VERTROUWDE C
DE KANTINE WA

GESLOTEN EN INGET
KLEINSCHALIGER EN B
HET CLUBH

ZELFWERKZAAMHEID. VAN ONS, DOOR ONS.
GEBRUIKERS GEVEN VORM AAN SFEER EN UITSTRALING.
CREËREN VAN EIGEN IDENTITEIT.

ZALEN CENTRUM

KLEIN, GROOT. N
VOOR ELK WAT
VOOR DE BUURT

MULTIFUNCTIONEEL MET GENERIEKE INRICHTING EN
NEUTRALE UITSTRALING. OF JUIST VOLLEDIG GERICHT
OP SPECIFIEKE FUNCTIE EN DOELGROEP.

WARM, REPRESENTATIEF EN SOMS PRESTIGIEUS.
ZINGEVEND EN INSPIREREND.

EXC
SOMS RIKE HI
ALTIJD EEN VERTRO

HOT SPOT

UITSTRALING ENTREE GEBOUW- EN
LOCATIESITUATIONEEL

HERGEBRUIK VAN GEBOUWEN,
SEMI-PERMANANTE BOUW & POP-UP

RUWE MATERIALEN EN
STANDBOUWKWALITEIT

EXPRESSIEF, INSPIRERENDE UITSTRALING

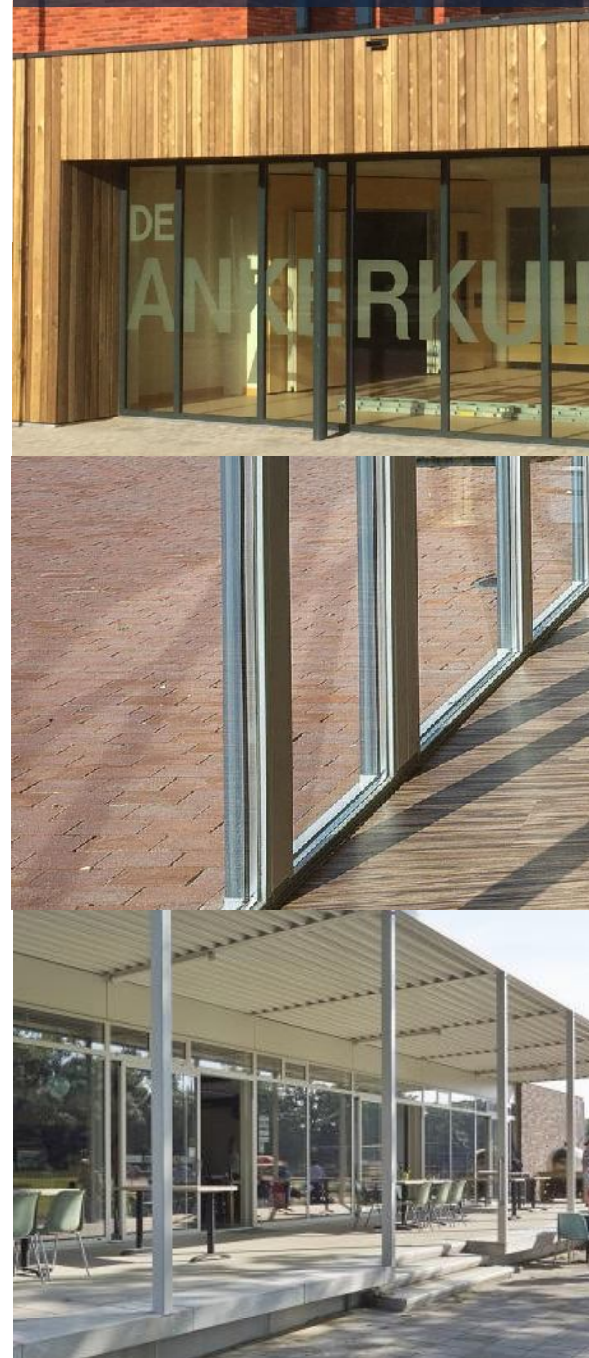
DORPSPLEIN

UITNODIGEND EN OPEN

NIEUWBOUW OF BESTAANDE BOUW

NATUURLIJKE MATERIALEN EN GLAS

NEUTRAAL, VERZORGD EN HUISELIJKE
SFEER EN SCHAAFGROOTTE

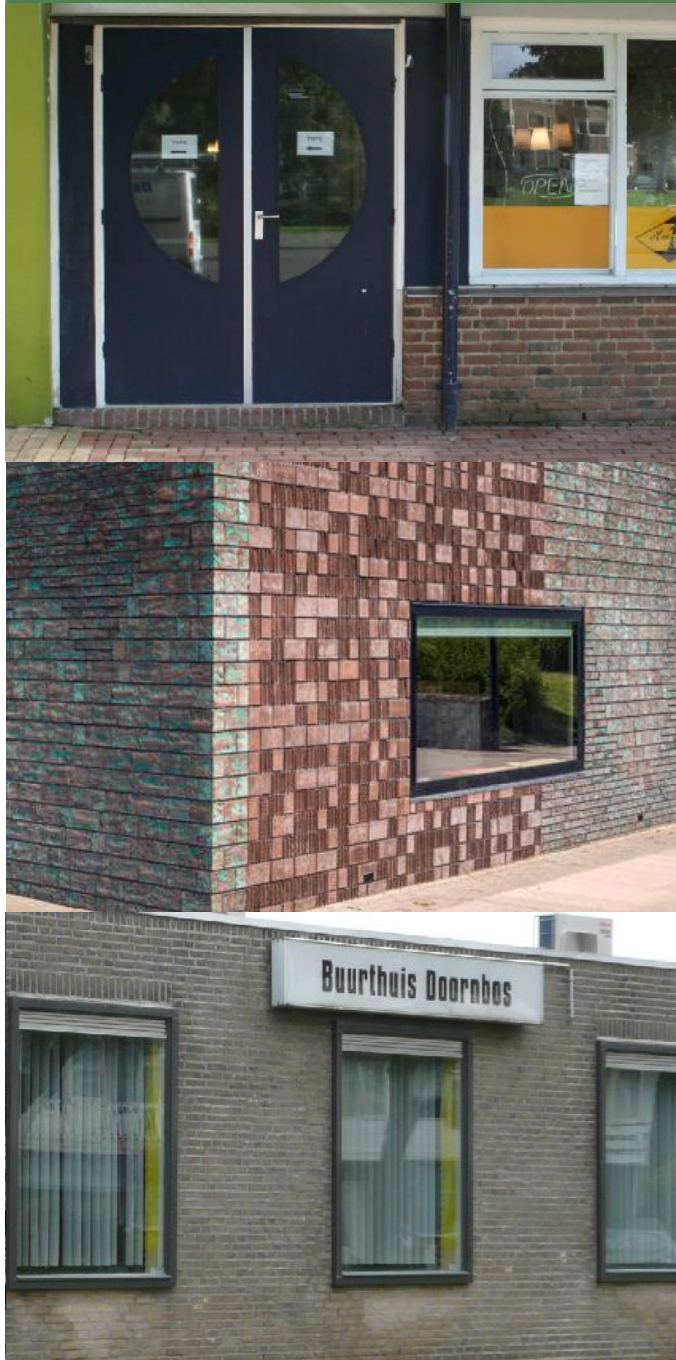
BUURTHUIS

BESLOTEN UITSTRALING

DICHTE GEVEL, WEINIG TRANSPARANTIE

BAKSTEEN EN ONDERHOUDSARME
MATERIALEN

SOBERE ARCHITECTUUR, FUNCTIONEEL

ZALENCENTRUM

HERKENBARE ENTREE MET
(COMMERCIËLE) HORECAUITSTRALING

UITNODIGENDE ENTREE, BESLOTENHEID
EN PRIVACY IN ZALEN

GROTE DIVERSITEIT IN
MATERIAALGEBRUIK

VAN BASIC TOT EXCLUSIEVE UITSTRALING
AFHANKELIJK VAN (PRIJS)SEGMENT

